

Μαθήματα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ I-II-III-IV

Ενότητες: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ I-II-III-IV

Ακαδημαϊκό έτος 2018 - 2019

ΟΔΗΓΙΕΣΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οι εργασίες που εκπονούνται στα μαθήματα της Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής I-II-III-IV είναι υποχρεωτικές και ο βαθμός τους συμψηφίζεται με τον βαθμό των γραπτών. Δεν υπολογίζεται τελική βαθμολογία στο μάθημα, εάν δεν έχει παραδοθεί η αντίστοιχη εργασία. Οι εργασίες κατατίθενται σε ψηφιακή μορφή υποχρεωτικά την ημέρα των εξετάσεων. Οι εργασίες που μπορούν να εκπονήσουν οι φοιτητές/-τριες είναι οι εξής:

A. Συγγραφική – Ερευνητική Εργασία (Για την Ιστορία Αρχιτεκτονικής I-II-III-IV)

1. Οι εργασίες αφορούν στη διερεύνηση των γενικών χαρακτηριστικών, του συνθετικού πνεύματος, των κατασκευαστικών και μορφολογικών ιδιαιτεροτήτων μιας ιστορικής περιόδου (γενικά ή επιμέρους) ή ενός μνημειακού συνόλου ή μιας αρχιτεκτονικής δημιουργίας με αποφασιστική επίδραση στην αρχιτεκτονική παραγωγή της περιόδου που αναφέρεται. Ακόμη, μπορεί να γίνεται συγκριτική ανάλυση έργων αρχιτεκτόνων με παρόμοιο περιεχόμενο.

Η διερεύνηση έχει ως στόχους:

- α) Την ανάλυση του λειτουργικού προγράμματος
- β) Την εμπάθунση στις συνθετικές αρχές της αρχιτεκτονικής δημιουργίας:
  - την κεντρική συνθετική ιδέα
  - τις σχέσεις των στοιχείων της σύνθεσης μεταξύ τους και με το σύνολο
  - τη σχέση της με την ανθρώπινη κλίμακα
  - τη σχέση του κτίσματος με τον περιβάλλοντα χώρο (δομημένο και φυσικό περιβάλλον)
- γ) Την κατασκευαστική μεθοδολογία και τεχνολογία που ακολουθήθηκε στην υλοποίηση.
- δ) Τη μορφολογική ανάλυση της σύνθεσης και επιμέρους στοιχείων της.
- ε) Την τοποθέτηση της αρχιτεκτονικής δημιουργίας στην ιστορική της διάσταση.

2. Οι εργασίες μπορούν να είναι ατομικές ή ομαδικές (αυστηρά όμως μέχρι 2 άτομα). Η επιλογή των θεμάτων γίνεται με 2 τρόπους:

- α) Από συγκεκριμένο κατάλογο θεμάτων, από το περιεχόμενο της διδακτέας ύλης του αντίστοιχου εξαμήνου και τον οποίο θα βρείτε στο Γραφείο 1 του Τμήματος (υπεύθυνη κα Έλενα Γούναρη).
- β) Από θέματα που μπορεί να προτείνει ο/η φοιτητής/-τρια και που προέρχονται από την ιδιαίτερη πατρίδα του/της, ώστε να μπορέσει να τα επεξεργαστεί επιτόπου στη διάρκεια των διακοπών και να βρει πιο εύκολα στοιχεία και βιβλιογραφία. Σε αυτή την περίπτωση το θέμα της εργασίας εγκρίνεται μετά από συμφωνία με τον διδάσκοντα.

Και στις 2 περιπτώσεις οι εργασίες θα πρέπει να δηλωθούν εκ των προτέρων, αλλιώς δεν γίνονται δεκτές. Οι δηλώσεις και η επιλογή θεμάτων για τις Ιστορίες της Αρχιτεκτονικής I και III θα μπορούν να πραγματοποιηθούν μέχρι τις διακοπές των Χριστουγέννων, ενώ για τις Ιστορίες της Αρχιτεκτονικής II και IV, μέχρι τις διακοπές του Πάσχα. Οι προθεσμίες αυτές δίνονται για να έχετε χρόνο για την επεξεργασία του θέματός σας και την έγκαιρη συνεργασία με τον διδάσκοντα. Οι επιλογές των θεμάτων ισχύουν μέχρι τον Σεπτέμβριο του διδακτικού έτους, οπότε και παραδίδονται υποχρεωτικά.

3. Στη σύνταξη της μελέτης προηγείται μια **εισαγωγή**, που εισάγει στο θέμα και πληροφορεί για τη θεωρητική μέθοδο επεξεργασίας, το σκοπό για τον οποίο γίνεται η διερεύνηση του θέματος και ενδεχόμενα, την πρόθεση του φοιτητή/-τριας να υπογραμμίσει ή να αποδείξει ορισμένα σημεία της εργασίας του/-της.

Η εισαγωγή, δε χρειάζεται να είναι εκτεταμένη, αλλά οφείλει να είναι συνοπτική και περιεκτική. Ως εισαγωγή δε νοείται η απλή αναφορά βιογραφικών ή ιστορικών στοιχείων για το θέμα, αλλά απαιτείται να χρησιμοποιήσετε τις δικές σας σκέψεις, λόγια και κατανόησή του. Το μέγεθος μιας εισαγωγής εξαρτάται από το θέμα και την έκτασή της εργασίας. Στη δική σας περίπτωση δε δύναται να είναι μικρότερη των 2-3 παραγράφων, αλλά όχι μεγαλύτερη από 1,5-2 σελίδες.

Έπειτα ακολουθεί η ανάπτυξη του **κυρίως θέματος** που γίνεται σε κεφάλαια, ανάλογα με το περιεχόμενο και το θέμα. Για την ανάπτυξη του κυρίου θέματος, είναι πολύ βασικό να κατανοήσουμε τον τίτλο της εργασίας μας. Σε τι-που-ποιον-πότε αναφέρεται, ποια είναι τα προφανή ζητούμενα και ποια είναι ενδεχομένως τα αναμενόμενα αποτελέσματα της έρευνάς μας. Αν υπάρχουν άγνωστες λέξεις, ονόματα, κτίρια, πρόσωπα, φροντίζουμε πρώτα από όλα να βεβαιωθούμε ότι κατανοούμε και μαθαίνουμε που αναφέρονται. Στη συνέχεια προσπαθούμε να οργανώσουμε το κυρίως θέμα με έναν σκελετό, ο οποίος θα μας καθοδηγήσει στην έρευνά μας στοχευμένα, προκειμένου να μην αναζητούμε άσκοπα πληροφορίες και βιβλία. Τον σκελετό και τις πρώτες σκέψεις σας και αποτελέσματα της έρευνάς σας έχετε τη δυνατότητα να τα συζητήσετε με τον διδάσκοντα για να σας κατευθύνει αναλόγως.

Η έκταση του βασικού κειμένου εξαρτάται από το θέμα και από τους φοιτητές/-τριες. Σε καμία περίπτωση μία «ογκώδης» εργασία δεν είναι καλύτερη από μία συνεπτυγμένη. Είναι σημαντικό να γράφετε περιεκτικά και εντός του θέματός σας κείμενα και να μην προσθέτετε περιττές και εκτός θέματος πληροφορίες και στοιχεία.

Το βασικό κείμενο συμπληρώνεται με **επεξηγηματικές υποσημειώσεις ή βιβλιογραφικές παραπομπές** σε πηγές και βοηθήματα που ενσωματώνονται στο κάτω μέρος κάθε σελίδας ή συγκεντρώνονται στο τέλος της εργασίας, αφού έχουν αριθμεί στο βασικό κείμενο (χρησιμοποίηση footnote – υποσημείωση ή endnote – σημειώσεις τέλους). Δε νοείται εργασία, χωρίς να αναφέρει στο κυρίως θέμα του κειμένου, τις πηγές των πληροφοριών της. Αυτό δε σημαίνει ότι χρησιμοποιούμε αυτολεξεί κείμενα, απόψεις ή πληροφορίες που βρίσκουμε, αλλά τις ενσωματώνουμε και τις διατυπώνουμε με δικά μας λόγια εφόσον συμφωνούμε ή ενισχύουν τη θέση μας ή ακόμα και αν θέλουμε να αναφέρουμε διαφορετικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί για το ίδιο θέμα.

Τέλος ακολουθούν τα **συμπεράσματα** της έρευνας που εκτίθενται με τρόπο σαφή και περιεκτικό. Δε νοείται ερευνητική ή συγγραφική εργασία χωρίς συμπεράσματα. Το κομμάτι αυτό της δουλειάς σας, είναι πολύ σημαντικό, γιατί δε συνοψίζει απλά τα όσα έχετε αναφέρει και αναπτύξει προηγουμένως, αλλά κυρίως αναδεικνύει την υπόθεση εργασίας, το ζητούμενο ή τα ζητούμενα δηλαδή, τα οποία προσπαθήσατε να τεκμηριώσετε ή να αποδείξετε.

Αυτό σημαίνει πως στα συμπεράσματα, εκτός της σύνοψης, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και επιπλέον στοιχεία του κυρίως θέματος εφόσον ενισχύουν τη θέση μας (συγκριτικές αναλύσεις κτιρίων ή/και αρχιτεκτόνων, αρχιτεκτονικών ρευμάτων και στυλ κλπ). Η έκταση των συμπερασμάτων (όπως και η εισαγωγή), εξαρτάται από το θέμα και την έκτασή της εργασίας. Στη δική σας περίπτωση δε δύναται να είναι μικρότερη της 1,5-2 σελίδες.

Η εργασία δεν θεωρείται πλήρης αν δεν συνοδεύεται στο τέλος από κατατοπιστική **βιβλιογραφία** με τα κυριότερα γενικά ή και ειδικά συγγράμματα που έχετε χρησιμοποιήσει, αλλά κα σχετίζονται με το θέμα.

Για τη συγγραφή της βιβλιογραφίας, καθώς και των βιβλιογραφικών παραπομπών και σημειώσεων, σας δίνεται πλήρης οδηγός, ως παράρτημα στο τέλος του παρόντος.

4. Η εργασία δε θα έχει τον χαρακτήρα έκθεσης ιδεών, αλλά επιστημονικό χαρακτήρα συστηματικής ανάλυσης. Πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι πρόκειται για **εργασία αρχιτεκτονικής εμβάθυνσης** και όχι για τουριστικό οδηγό. Επομένως, να αποφεύγεται η απλή περιγραφή και η αντιγραφή αυτούσιων παραγράφων από τα βοηθήματα και τις πηγές σας. Είναι σημαντικό να χρησιμοποιείται τον δικό σας λόγο και σκέψη παράλληλα με τη βιβλιογραφία που έχετε συγκεντρώσει και χρησιμοποιήσει. Στόχος της εργασίας δεν είναι η απλή παράθεση πληροφοριών. Ανάλογα με το θέμα, χρειάζεται να λειτουργήσουμε συνθετικά και με αρχιτεκτονική σκέψη, προκειμένου να έχουμε μια πλήρη εργασία. Για παράδειγμα, αν το θέμα μας αφορά σε ένα κτίριο, δεν αρκεί το να αναλύσουμε μόνο το κτίριο. Οφείλουμε, ενδεχομένως σε αυτόνομο κεφάλαιο, να το συγκρίνουμε με άλλα κτίρια της εποχής ή του ίδιου αρχιτέκτονα, ή του ίδιου στυλ και να εντοπίσουμε ομοιότητες, διαφορές και όλα τα στοιχεία που αναφέρουμε παραπάνω. Αντίστοιχα αν αναλύουμε το έργο κάποιου αρχιτέκτονα, ομοίως συγκρίνουμε τα έργα μεταξύ τους ή και με έργα αντίστοιχων αρχιτεκτόνων ή επιρροών. Κάθε θέμα είναι διαφορετικό και για αυτό προτείνεται η συνεργασία σας με τους διδάσκοντες. Για τις περιγραφές των κτιρίων και τις αναλύσεις (αρχιτεκτονικές, συγκριτικές κλπ), δε χρειάζεται και δεν οφείλετε να τις βρείτε έτοιμες στις πηγές σας. Τις γράφετε μόνοι σας, με τον δικό σας λόγο και σκέψη. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, είναι σημαντικό να μη χρησιμοποιείται στοιχεία τα οποία δε χρειάζονται στην εργασία σας. Για παράδειγμα αν το θέμα σας αφορά σε έναν βυζαντινό ναό, είναι άσκοπο το να αναφέρετε και να αναλύσετε τις τοιχογραφίες ή τον βίο του αγίου στον οποίο αναφέρεται, επειδή αυτά τα στοιχεία βρήκατε. Μας ενδιαφέρει η αρχιτεκτονική σας ματιά!!!

Είναι απαραίτητο **τα βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια** του εξεταζόμενου ή των εξεταζόμενων κτηρίων να περιλαμβάνονται στην εργασία, καθώς και η φωτογραφική τους τεκμηρίωση. Επίσης δεν ξεχνάμε πως σπουδάζουμε αρχιτεκτονική. Αυτό σημαίνει πως σε περίπτωση που δεν έχουμε αρκετά στοιχεία για το θέμα μας, δεν πανικοβαλλόμαστε. Αν έχουμε τη δυνατότητα να επισκεφτούμε το κτίριο, πραγματοποιούμε in situ (επί τόπου) δική μας έρευνα. Φωτογραφίζουμε, σκισάρουμε, σχεδιάζουμε. Το πρωτότυπο υλικό συνεκτιμάται ιδιαίτερα στην εργασία σας. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην έκφραση της προσωπικής άποψης του φοιτητή/-τριας και στην αιτιολόγησή της.

Στην επεξεργασία των θεμάτων περιλαμβάνεται και η έρευνα της βασικής βιβλιογραφίας. Η έρευνα ξεκινά από την βιβλιογραφία που αναφέρεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο του διδακτικού συγγράμματος. **Σημειώνεται ότι δεν θεωρείται πλήρης η βιβλιογραφία που δεν καλύπτει τα βασικά συγγράμματα και αναφέρεται μόνο σε ηλεκτρονική βιβλιογραφία.** Επίσης δεν εννοείται πλήρης εργασία η οποία αναφέρεται σε ένα και μοναδικό βιβλίο ή πηγή.

Να σημειωθεί πως, για μία ερευνητική εργασία, η μοναδική πηγή αναζήτησης βιβλιογραφίας ΔΕΝ είναι το διαδίκτυο. Το διαδίκτυο το χρησιμοποιούμε ως εργαλείο, για να αναζητήσουμε τόσο τη γενική, όσο και την ειδική βιβλιογραφία, σχετική με το θέμα μας. Τα βιβλία ή τις εργασίες που δεν τα βρίσκουμε ανοιχτά στο διαδίκτυο, οφείλουμε να τα αναζητήσουμε σε βιβλιοθήκες. Εκτός από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου μας, η οποία δυστυχώς, δεν καλύπτει όλη τη θεματολογία του μαθήματος με πλήρη τρόπο, υπάρχει πλήθος Βιβλιοθηκών (άλλων Πανεπιστημίων, Δημοτικών Βιβλιοθηκών, Ειδικών Βιβλιοθηκών όπως του ΤΕΕ ή των Αρχαιολογικών Εταιρειών κ.α.) στις οποίες μπορείτε και οφείλεται αφού κάνετε τις αναζητήσεις σας μέσω του διαδικτύου να τις επισκεφτείτε.

Τέλος δε θεωρούνται ως πηγές και ΔΕΝ είναι σκόπιμο να χρησιμοποιούνται στις εργασίες σας σελίδες γενικού ή μη επιστημονικού ενδιαφέροντος όπως είναι η Wikipedia.

5. Το κείμενο πρέπει να είναι δακτυλογραφημένο. Σημασία έχει η γενική διάταξη του κειμένου, η διάρθρωσή του σε κεφάλαια και παραγράφους, αλλά και η σελιδοποίηση και παρουσίαση της εργασίας. Το μέγεθος και το είδος της γραμματοσειράς θα είναι Times New Roman μέγεθος 12, ή Arial μέγεθος 11. Οι παράγραφοι του κειμένου θα βρίσκονται σε πλήρη στοίχιση και το κενό μεταξύ των γραμμών της παραγράφου προτείνεται να είναι μονό (δεχτές γίνονται και εργασίες με κενό 1,5 στιγμών).

Το καθαυτό κείμενο είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από εικονογράφηση. Η εργασία δεν θεωρείται πλήρης εάν δεν περιλαμβάνει όλα τα ουσιαστικά **σχέδια** (κατόψεις – όψεις – τομές) του αρχιτεκτονικού έργου που αναλύεται, χαρακτηριστικές έγχρωμες **φωτογραφίες** (εξωτερικού, εσωτερικού, λεπτομερειών), φωτογραφίες αναπαράστασης, πίνακες (κατά την κρίση του φοιτητή/-τριας) κλπ. Τόσο τα σχέδια, όσο και οι φωτογραφίες πρέπει να

παρουσιάζονται σε ικανή ανάλυση, ώστε να είναι ευανάγνωστα και όχι παραμορφωμένα. Στα σχέδια κατόψεων πρέπει να αναφέρεται η κλίμακα και ο βορράς.

Οι σελίδες, τα σχήματα και οι φωτογραφίες πρέπει να είναι μεθοδικά **αριθμημένες**, όπως και τα στοιχεία της βιβλιογραφίας. Οι φωτογραφίες και τα σχήματα, θα έχουν απαραίτητα **λεζάντες** και θα αναφέρουν την πηγή τους (π.χ. εάν οι φωτογραφίες και τα σχέδια είναι του ίδιου του φοιτητή/-τριας ή προέρχονται από ένα βιβλίο/άρθρο ή το διαδίκτυο).

Συνήθως η λεζάντα συνοδεύεται από την προέλευση της εικόνας/σχεδίου/πίνακα, αλλιώς στο τέλος του κειμένου, μαζί με τη βιβλιογραφία, υπάρχει ειδική αναφορά στις πηγές προέλευσης του εικονογραφικού υλικού, για κάθε ένα ξεχωριστά. Εάν όλες οι φωτογραφίες προέρχονται από την ίδια πηγή, μπορείτε απλά να τις αριθμήσετε, να παραθέσετε ένα σχόλιο-τίτλο και στο τέλος του κειμένου να αναφέρετε όλους τους αριθμούς των φωτογραφιών και την πηγή προέλευσης.

Μπορείτε να ενσωματώσετε τις εικόνες στο κείμενο, είτε να συμπεριλάβετε πλήρεις σελίδες που θα εμφανίζουν το εικονογραφικό υλικό (θα επιμετρηθούν στην τελική αρίθμηση των σελίδων).

6. Στο εξώφυλλο της εργασίας θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε τα παρακάτω στοιχεία:

- α) Ο τίτλος του ιδρύματος (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης), της σχολής (Πολυτεχνική Σχολή) και του τμήματος (Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών).
- β) Ο τίτλος του μαθήματος (π.χ. Ιστορία της Αρχιτεκτονικής Ι) και το εξάμηνο στο οποίο αναφέρεται η εργασία.
- γ) Το ονοματεπώνυμο του επιβλέποντα καθηγητή.
- δ) **Ο τίτλος της εργασίας** (σαν κύριο συνθετικό στοιχείο).
- ε) Το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός μητρώου του φοιτητή /-τήτριας.
- στ) Το ακαδημαϊκό έτος και το εξάμηνο φοίτησης.
- ζ) Ο τόπος εκπόνησης και η χρονολογία.

7. Η εργασία παραδίδεται ΜΟΝΟ σε ψηφιακή μορφή και οφείλετε να την αποστείλετε στην ηλεκτρονική δ/ση **history.arch.duth@gmail.com**, μέχρι και την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος. Τα δύο αρχεία που θα στείλετε θα είναι το ένα σε μορφή .pdf και το δεύτερο σε μορφή .doc, του Microsoft Word (και ΟΧΙ αρχεία τύπου docx ή Open Office ή pdf). Τα αρχεία θα έχει όνομα στα Αγγλικά με δύο συνθετικά διαχωρισμένα με κάτω παύλα. Το πρώτο συνθετικό θα αναφέρει την Ιστορία την οποία παραδίδεται και το δεύτερο θα αποτελούν το επίθετο/ τα επίθετα σας. Για παράδειγμα, αν οι φοιτητές Πρέπης και Σιναμίδης παραδίδουν εργασία στην Ιστορία ΙΙ, θα ονομάσουν το αρχείο τους "Istoria II_Prepis Sinamidis".

Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν να επιμεληθούν με ξεχωριστή προσοχή τη γενική εμφάνιση της Συγγραφικής Εργασίας, η οποία λαμβάνεται υπόψη στην τελική βαθμολογία της.

B. Ανάλυση – Διερεύνηση της Συνθετικής Ιδέας Κτιρίου (Για την Ιστορία Αρχιτεκτονικής ΙΙΙ-ΙV)

Οι εργασίες μπορούν να είναι ατομικές ή ομαδικές (αυστηρά όμως μέχρι 2 φοιτητές/-τριες). Η επιλογή των θεμάτων θα γίνεται έπειτα από συνεννόηση με τον διδάσκοντα. Δε θα γίνονται δεκτές εργασίες από τους φοιτητές/-τριες, εφόσον το θέμα έχει επιλεγθεί αυθαίρετα. Οι δηλώσεις και η επιλογή θεμάτων για την Ιστορία της Αρχιτεκτονικής ΙΙΙ θα μπορούν να πραγματοποιηθούν μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου, ενώ για την Ιστορία της Αρχιτεκτονικής ΙV, μέχρι τα τέλη Απριλίου. Οι επιλογές των θεμάτων ισχύουν μέχρι τον Σεπτέμβριο του διδακτικού έτους, οπότε και παραδίδονται υποχρεωτικά.

Οι φοιτητές που θα επιλέξουν αυτού του είδους την εργασία καλούνται να επιλέξουν ένα αρχιτεκτονικό έργο, μέσα από τη διδακτέα ύλη των ενοτήτων Ιστορία της Αρχιτεκτονικής ΙΙΙ και ΙV, αντίστοιχα για το εξάμηνο το οποίο επιθυμούν να την υποβάλουν. Έπειτα από συνεννόηση με τον διδάσκοντα ξεκινούν την έρευνά τους για το κτίριο αυτό. Συλλέγουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τα στοιχεία που απαιτούνται για να κατανοήσουν πλήρως το κτίριο. Τα στοιχεία αυτά αφορούν σε:

1. Αρχιτεκτονικά σχέδια του κτιρίου (Κατόψεις, Όψεις, Τομές, Σχέδια Λεπτομερειών κλπ)
2. Σκίτσα έμπνευσης ή Ιδέες του/των αρχιτέκτονα/-όνων

3. Φωτογραφική τεκμηρίωση του κτιρίου (Χαρακτηριστικές φωτογραφίες του εξωτερικού και εσωτερικού του έργου)
4. Κείμενα και πληροφορίες για το κτίριο από τον αρχιτέκτονα ή άλλους
5. Οπτικοακουστικά μέσα που αφορούν στο κτίριο (ταινίες, βίντεο, ντοκουμαντέρ κλπ)

Από το υλικό που έχει συγκεντρωθεί έπειτα από την έρευνά σας, θα προκύψει ένας **φάκελος αρχείων**, ο οποίος θα περιλαμβάνει όλα τα παραπάνω. Για την πλήρη κατανόηση του κτιρίου θα κατασκευάσετε το τρισδιάστατο μοντέλο του σε **αρχιτεκτονική μακέτα**, με υλικά της επιλογής σας και σε ανάλογη με το κτίριο κλίμακα (π.χ. 1:100 ή 1:200). Στη μακέτα αναδεικνύονται εκτός από τα στοιχεία του εξωτερικού κελύφους και τα στοιχεία εκείνα που θα ενισχύσουν τη συνθετική σας ιδέα, π.χ. το εσωτερικό του κτιρίου, ο περιβάλλοντας χώρος κλπ, ανάλογα το αρχιτεκτονικό έργο που έχετε επιλέξει.

Όλα τα στοιχεία που έχετε ήδη συγκεντρώσει θα σας βοηθήσουν στη **διερεύνηση και ανάλυση της συνθετικής ιδέας** του κτιρίου, σύμφωνα με την **προσωπική σας άποψη** και αρχιτεκτονική ματιά. Να σημειωθεί πως η άποψή σας είναι καθαρά προσωπική και σε καμία περίπτωση δε χρειάζεται να ταυτίζεται με αυτή του αρχιτέκτονα του έργου, αν και εφόσον έχετε βρει τέτοια στοιχεία. Για την τεκμηρίωση της άποψής σας μέσα από τη δική σας ανάλυση, χρειάζεται να δημιουργήσετε ένα μικρό **ψηφιακό τεύχος ή αφίσα**, τα οποία θα περιλαμβάνουν ένα μικρό προσωπικό κείμενο 500 μέχρι 1000 λέξεων, καθώς και τα σκίτσα ή τα σχέδια αναλύσεις σας, επιλεγμένες λήψεις, φωτογραφίες και ό,τι θεωρείτε εσείς σκόπιμο. Τέλος, θα κατασκευάσετε μία αφαιρετική μακέτα, της βασικής συνθετικής ιδέας, όπως εσείς την αναγνωρίσατε, σε κλίμακα μικρότερη από την αρχική μακέτα, η οποία και θα αναδεικνύει την αρχιτεκτονική σας ματιά στο συγκεκριμένο έργο. Τα υλικά και ο τρόπος κατασκευής οφείλουν να ενισχύουν την ιδέα και τη σκέψη σας.

Το τελικό παραδοτέο υλικό της εργασίας θα αποτελείται από:

1. **Ψηφιακό δίσκο** ακτίνας (CD ή DVD) που θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που έχετε συγκεντρώσει (Σχέδια, Φωτογραφίες, Σκίτσα, Βίντεο) και το τεύχος ή/και την αφίσα της δικής σας ανάλυσης της συνθετικής ιδέας. Τα στοιχεία αυτά τα παραδίδεται **ΜΟΝΟ** ψηφιακά. Δε χρειάζεται να παραδώσετε τίποτα σε εκτυπωμένη μορφή.
2. Μακέτα του κτιρίου, σε ανάλογη κλίμακα
3. Αφαιρετική μακέτα, στην οποία αναδεικνύεται η συνθετική ιδέα του κτιρίου, σε μικρότερη κλίμακα.

Η εργασία, παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου, κατά την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.

Καλή δουλειά!

Ξάνθη, Οκτώβριος 2018

Ο διδάσκων

Αλκιβιάδης Πρέπης, Δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός, Καθηγητής TAM-ΔΠΘ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ
(Οδηγός της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας)

Σε παγκόσμιο επίπεδο, έχουν κατά καιρούς αναπτυχθεί διάφορα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών, τα οποία διαφέρουν ως προς τον τρόπο με τον οποίο δομείται και παρουσιάζεται η βιβλιογραφική πληροφορία. Για παράδειγμα, κάποια από αυτά τα συστήματα είναι τα: APA (American Psychological Association), Chicago B. ή Numeric, Harvard, MLA (Modern Language Association), footnotes κ.ά.

Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ των διάφορων συστημάτων βιβλιογραφικών αναφορών;

Όλα τα συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών παρέχουν τις ίδιες πληροφορίες όπως όνομα συγγραφέα, τίτλος, τόπος έκδοσης και εκδότης, αλλά το καθένα έχει τις δικές του ξεχωριστές απαιτήσεις. Γι αυτό και πρέπει να χρησιμοποιείται ένα μόνο σύστημα τη φορά.

Παραδείγματα:

APA:

Batt, Chris (1998). *Information Technology in Public Libraries*. 6th ed. London: Library Association Publishing.

Numeric:

Batt, Chris. *Information Technology in Public Libraries*. 6th ed. London: Library Association Publishing, 1998.

Harvard:

BATT, Chris, 1998. *Information Technology in Public Libraries*. 6th ed. London: Library Association Publishing.

MLA:

BATT, Chris. *Information Technology in Public Libraries*. 6th ed. London: Library Association Publishing, 1998.

Στην ακαδημαϊκή κοινότητα και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, οι πιο διαδεδομένες μορφές βιβλιογραφικών αναφορών είναι το Harvard system και το Numeric system. **Για τις εργασίες σας στην Ιστορία της Αρχιτεκτονικής, προτείνουμε να χρησιμοποιείται το Numeric system, το οποίο και θα αναλύσουμε παρακάτω.**

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ της λίστας βιβλιογραφικών αναφορών (References) και της βιβλιογραφίας (Bibliography);

Η λίστα βιβλιογραφικών αναφορών περιέχει όλες εκείνες τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν και εμπεριέχονται στην εργασία. Σε αντίθεση, η βιβλιογραφία μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον μια προαιρετική λίστα από πηγές, οι οποίες αν και μελετήθηκαν, τελικά δε χρησιμοποιήθηκαν στην εργασία.

Ποιες είναι οι αναφορές εντός κειμένου (γνωστές και ως in-text References);

Χρησιμοποιούνται κυρίως στις εμπορικές, θετικές και ανθρωπιστικές επιστήμες και παρέχουν σύντομες πληροφορίες (όπως όνομα συγγραφέα και ημερομηνία έκδοσης) στο κυρίως κείμενο, με σκοπό να καθοδηγήσουν τους αναγνώστες και να τους παραπέμψουν στις αντίστοιχες βιβλιογραφικές αναφορές.

Τί κάνουμε όταν σε ένα άρθρο (και όχι μόνο) δεν υπάρχει συγγραφέας;

Σε κάποια έργα όπως λεξικά και κυβερνητικές δημοσιεύσεις, είναι δύσκολο να εντοπίσετε ποιος είναι ο συγγραφέας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι βιβλιογραφικές αναφορές οργανώνονται αλφαβητικά με βάση τον τίτλο του τεκμηρίου ή της σειράς ή ακόμη και με βάση ένα συλλογικό όργανο στο ρόλο του συγγραφέα.

Για παράδειγμα:

Department of National Heritage. *Review of the Public Library Service in England and Wales: Final Report*. London: Aslib, 1995.

The role of Public libraries in the information society. Greece: Background information [online], 2004. Available from: <<http://www.cordis.lu/libraries/en/green-gr.html>> [accessed 07/03/2004].

Τί κάνουμε όταν δεν αναφέρεται η ημερομηνία έκδοσης;

Όταν δεν αναφέρεται το έτος έκδοσης τότε χρησιμοποιείται είτε η χρονολογία του copyright είτε μέσα σε παρένθεση η συντομογραφία (χ.χ.) =(χωρίς χρονολογία) ή (n.d.)= (no date).

Πώς κάνουμε αναφορά σε αποσπάσματα λόγων ή σε γνωμικά φυσικών προσώπων ;

Τα λόγια θα μπαίνουν μέσα σε εισαγωγικά και μαζί με το όνομα συγγραφέα και την χρονολογία έκδοσης θα αναφέρεται και ο αριθμός σελίδας. Εάν η παράθεση των λόγων ή γνωμικών ξεπερνά τις 4 γραμμές, τότε καλύτερα να κόψετε την παράγραφο χωρίς να τελειώνετε με εισαγωγικά.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: συνιστάται η εργασία σας να μην περιέχει χωρία ή αποσπάσματα άλλων συγγραφέων που θα αποτελούν ένα ποσοστό πάνω από το 5% της έκτασής της και πάντα αυτή η αναφορά να ακολουθείται από ένα προσωπικό σας σχόλιο που θα δικαιολογεί γιατί έχει επιλεγεί το συγκεκριμένο απόσπασμα και με ποιον τρόπο στηρίζει την άποψή σας.

Για παράδειγμα (Οι δημοσιεύσεις που αναφέρονται στο κείμενο είναι αριθμημένες στη σειρά, Αντίστοιχα οι βιβλιογραφικές αναφορές τοποθετούνται σε αριθμητική σειρά στο τέλος κάθε σελίδας ή κεφαλαίου.):

In a recent study⁷⁷ it was argued... However, other research⁷⁸ suggests...

77. . Harrington, A. *The placebo effect*. 2nd ed. Harvard U.Pr., 1997.

78. Fee, E. & Brown, T.M. *Making medical history*. John Hopkins U.Pr.,1997, p.18.

Πώς γίνεται βιβλιογραφική αναφορά σε σημειώσεις μαθημάτων;

Όπως και στην περίπτωση που θα είχατε ένα βιβλίο, με τον διδάσκοντα ως συγγραφέα, και το Πανεπιστήμιο ως εκδότη.

Πώς γίνεται βιβλιογραφική αναφορά σε μια παρουσίαση ή συνέντευξη;

Κατά κανόνα, μόνο δημοσιευμένο υλικό θα πρέπει να χρησιμοποιείται στη βιβλιογραφία σας. Μπορείτε όμως κάλλιστα, να αναφέρετε στο κυρίως σώμα τις πηγές αυτές.

Π.χ. 'Speaking on the NZ economy , Aroha Clark, from Treasury, stated that...'

Μια άλλη αναφορά μπορεί να είναι ως εξής (Clark, Public Lecture, 5 May 2002)...

Τί είναι οι υποσημειώσεις (footnotes);

Πρόκειται για τις σημειώσεις που τοποθετούνται στο τέλος κάθε σελίδας και περιέχουν συνήθως, λεπτομέρειες και διευκρινίσεις κάποιων σημείων της εργασίας. Για τις υποσημειώσεις που επαναλαμβάνονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν και συντομογραφίες. Οι υποσημειώσεις θα πρέπει να υποδεικνύονται με έναν αριθμό ως δείκτη (superscript) ή σε αγκύλες μετά το σημείο του κειμένου στο οποίο αναφέρονται.

Για παράδειγμα:

According to the Greek Ministry of Education (YPEPTH¹, 2004) the...

¹Translated: Ministry of Education and Religious Affairs or MERA

Despite the fact that the collaboration in general, was a complicated issue as numerous M.P.R. [2]...

[2] Management Consulting and Public Relations

Πώς γίνονται αναφορές σε πληροφοριακές πηγές που παίρνουμε από το Διαδίκτυο;

Παρέχοντας όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες (συγγραφέας, ημερομηνία, τίτλος κτλ). Αναφέρετε το URL και την ημερομηνία πρόσβασης της συγκεκριμένης σελίδας. Για τις αναφορές εντός του κειμένου χρησιμοποιήστε το όνομα του συγγραφέα (ή τον τίτλο, τον οργανισμό κτλ), αλλά όχι το URL.

The new Government has been elected on a manifesto of three key policy strands- Education, Education, Education (Batt, 2001).

Batt, Chris. Proceedings Public Libraries in a Wired World [online], 2001. Available from: <http://conferences.alia.org.au/alia2000/proceedings/chris.batt.html> [accessed 12/06/2003].

Πώς γίνεται βιβλιογραφική αναφορά σε άρθρα περιοδικών;

Μαζί με τον συγγραφέα, την ημερομηνία κτλ, να δίνετε επίσης τόμο τεύχος και αριθμό σελίδων.

Bennet, Margaret. Reaching those in need, *Public Library Journal*, **16** (4), 2001, pp. 105-107.

Πώς γίνεται αναφοράς σε άρθρο ή βιβλίο το οποίο “κατεβάσατε” από μια ΒΔ;

Σε γενικές γραμμές θα πρέπει να έχει τη μορφή:

Author(s). Article title, *Journal title*, [Online], **Volume**, Issue, Date, Page numbers (if applicable). Available from: <give the URL> [Date accessed].

Almeida, Caroline De. Is there a public library funding crisis? *New Library World* [online], **98**, (4), 2004, pp. 144-155. Available from: <http://konstanza.emeraldinsight.com/vl=1188217/cl=86/nw=1/fm=html/rpsv/cw/mcb/03074803/v98n4/s3/p144m> [accessed 12/08/2004].

Μερικά παραδείγματα με βάση τον τύπο των δημοσιευμάτων:

ΒΙΒΛΙΟ

Carless, G. *Motorcycling for beginners*. East Ardley: E.P.Publishing, 1980.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ

Davies, Rob. Information Society Training and Awareness Raising Networks: ISTAR, 2000 In: Brophy, Peter, Fisher Shelagh and Clarke, Zoë (eds), *Libraries without walls 3: the delivery of library services to distance learners*. London: Library Association Publishing, 2000, pp.205-219.

ΑΡΘΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Bennet, Margaret. Reaching those in need, *Public Library Journal*, **16** (4), 2001, pp. 105-107.

ΑΡΘΡΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Harris, S. The end of print to paper, *Update*, [online], **1**, (3), 2002. Available from: <<http://www.cilip.org.uk/update/issues/june02/article4june.html>> [accessed 12 February 2003]

Website

Central Public Library of Serres. Available from: <<http://www.serrelib.gr>> 2004, [accessed 02/05/2004]

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Batt, Chris. The library of the future: public libraries and the Internet, In: *61st IFLA General Conference- Conference Proceedings*, August 20-25 1995, [online]. Available from: <<http://www.ifla.org/IV/ifla61/61-batc.htm>> [accessed February 2004]

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Department for education and skills. The future of higher education. London: HMSO, 2003.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ E-MAIL

Right, Emma, 2004, *Libraries go wireless* [online], Message to: R.J. Hartley, 16 March 2004 [cited March 2004], Personal Communication.

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Mcgregor, D. The human side of enterprise. New York: McGraw Hill. Cited by HANDY, C. Understanding organizations. 4th edition. London: Penguin, 1960, p.36.

ΝΑ ΘΥΜΑΣΤΕ:

- Να κρατάτε πάντα λεπτομερείς σημειώσεις των δημοσιευμάτων που σας ενδιαφέρουν (συγγραφέας, τίτλος βιβλίου, άρθρου ή περιοδικού, αρ. τεύχους, σελίδες, URL) για να μπορείτε να ανατρέχετε σε αυτά όποτε χρειαστεί.
- Εάν έχετε έναν αριθμό από βιβλία του ίδιου συγγραφέα, τότε αυτά αναφέρονται στη βιβλιογραφική σας λίστα σε χρονολογική σειρά από το παλαιότερο στο πιο σύγχρονο έργο του. Εάν στην ίδια χρονολογία ο ίδιος συγγραφέας δημοσίευσε περισσότερα από ένα βιβλία, τότε μετά τη χρονολογία εμφανίζονται τα γράμματα (a, b, c, κτλ) και στη βιβλιογραφική αναφορά στο κείμενο, αλλά και στη βιβλιογραφική σας λίστα.
- Να ρωτήστε τον καθηγητή σας ποιο από τα δύο συστήματα βιβλιογραφικών αναφορών προτιμά.

Μπορείτε επίσης να συμβουλευτείτε:

- <http://www.h-net.org/%7Eafrica/citation.html> Guide to citing Website content.
- <http://www.uwe.ac.uk/hsc/learnteach/studyskills/referencingwebsite/index.htm> An introductory guide to referencing.
- <http://www.lmu.ac.uk/lss/lr/docs/Harvard/Harvard.htm> LMU Learning Support Services (1998). Bibliographic references: Harvard style [Website].
- <http://www.ucl.ac.uk/Resources/Searching/citing.htm> UCL Library Services (2000). Citing electronic sources [Website].
- <http://www.mmu.ac.uk/lru/studyskills/references.html> MMU Guide to Referencing.